

ALBA-biståndet:

Störst i Haiti

Eva Björklund

I ALBA ingår det kubanska läkarbiståndet, också i andra länder i Latinamerika och Karibien, som t ex i Haiti. Det gäller både läkarbrigaderna och den Latinamerikanska läkarhögskolan, Elam, som erbjuder fattiga studenter från fattiga länder – och till om med från fattiga områden i världens rikaste land, USA - kostnadsfri läkarutbildning.

Det startade innan ALBA, och den första ALBA-insatsen skedde i Venezuela med upp till 10.000 kubanska läkare, sköterskor och terapeuter som upprättade familjeläkarstationer för det fattiga folkflertal som knappast sett en läkare tidigare.

Det fortsatte med Mirakelmissionen (se artikel sid 9). En Elam-högskola med kubanska lärare upprättades också i Venezuela och nu deltar nästan 50.000 elever från Latinamerika och Karibien i ett kubanskt-venezolanskt "Nytt program för latinamerikansk läkarutbildning".

Drygt ett halvår innan jordbävningen hade ALBA genom Venezuela och Kuba också inlett ett jordbruksbistånd till Haiti med satsning på risodling och -industri i Valle de Artibonite.

De kubanska läkarbiståndet har funnits i Haiti sedan 1998 och 550 haitier har redan tagit läkarexamen på Elam. Vid jordbävningen fanns kubanerna alltså redan där. Och Elam-utbildade läkare från över 20 länder anslöt sig till Kubas internationella läkarbrigad Henry Reeve. De arbetade runt om i hela landet, i de fattigaste och mest svåråtkomliga trakterna (se Kuba nr 2.2010).

Efter jordbävningen:

ALBA största biståndsgivaren

Med Venezuela i spetsen erbjöd ALBA 2,42 miljarder US\$, inräknat en skuldavskrivning på 395 miljoner. USA utlovade 1,15 miljarder (som inte betalats ut) och EU på 1,6 miljarder samtidigt som de via IMF och Världsbanken band Haiti till nya lån.

Tillsammans med Haiti utarbetade ALBA en plan för att bygga upp ett hälsovårdssystem innefattande uppbyggnad av 110 primärvårdcentraler med kapacitet för 2,8 miljoner patienter per år och uppdrag att genomföra massvaccinering, 23 primärvårdscentraler, 15 kommunala sjukhus har redan kommit igång.

Sedan kom koleran

När koleraepidemin bröt ut i oktober 2010 sände både Kuba och Läkare utan gränser in fler läkare. De senare fick också stor medial uppmärksamhet, samtidigt som den kubanska konsekvent förtegs. Det gällde också i Sveriges Radio, där Lars Palmgren rapporterade i stort sett exakt som spanska televisionen, inte en kubansk läkare så långt ökat såg. Sent i december bröt brittiska Independent den mediala mörkläggningen med artikeln

"Kubafår världen att skämmas. Castros läkare och sköterskor är ryggraden i kampen mot koleran"

Ur artikel av Nina Lakhani, UK Independent, 10-12-26:

"De är den haitiska jordbävningskatastrofens verkliga hjältar, den mänskliga katastrof på tröskeln till USA som Obama lovade lindra med en jättestor humanitär insats. Men hjältarna kommer från USAs ärkefiende, Kuba, vars läkare och sjuksköterskor har ställt USA i skamvrån.

En läkarbrigad med 1 200 kubaner arbetar runt om i hela det jordbävningsdrabbade och kolerasmittade Haiti (...) har vunnit många vänner för Kuba, men fått desto mindre internationellt erkännande. (...)

Kubansk hälsovårdspersonal har arbetat i Haiti sedan 1998 så när jordbävningen slog till kunde 350 läkare och sjukvårdare rycka in omedelbart. Och medan pukor och trumpeter tillkännagav ankomsten av hjälp från USA och Storbritannien, anlände hundratals nya kubanska läkare, sköterskor och terapeuter som knappt bevärdigades ett omnämnande. Inom två månader hade de flesta flytt fältet och lämnat kubanerna och läkare utan gränser att ensamma sköta sjukvården i det utblottade Haiti.

Kubaner som arbetar på 40 vårdcentraler och sjukhus runt om i Haiti har behandlat över 30 000 kolera-patienter sedan oktober. De utgör den största utländska personalstyrkan och tar hand om omkring 40 procent av alla kolera-patienter. Och nyligen (efter nödrop från FNs ansvariga Valerie Amos, ö.a.) anslöt den kubanska internationella läkarbrigaden "Henry Reeve" – en grupp specialister för akut katastrofbistånd - när det blev klart att det behövdes fler för att klara av den epidemi som redan hade dödat hundratals (till de drygt 900 på plats anslöt 300) (...)

John Kirk, professor i Latinamerikastudier i Kanada som studerar Kubas internationella läkarbistånd, sa: "den kubanska insatsen är världens största hemlighet. Den nämns knappast trots att de utför det mesta av det hårda arbetet".

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För kopia av denna licens besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/>. Det har publicerats i www.globalarkivet.se